

Klosterkyrkans Vänner

HÖST-VINTERPROGRAM 2017-18

Lördag 9 sept utflykt till Hovs kyrka

Arkeolog fil dr **Cecilia Ljung** föreläser "Under runristad håll - tidigkristna gravmonument i 1000-talets Östergötland" (i Hovs kyrka finns landskapets största samling av dessa gravmonument!) Avgift icke medlem 50:-. Vill Du ha skjuts, förhandsanmälan till Ewa Lund 0730-222 685 el ewa.lund@svenskakyrkan.se senast onsdag 6 sept. **OBS!! SAMLING kl 15.00 vid Hovs kyrka**

Lörd 14 oktober kl 15.00

"Tidegården förr och nu" pilgrimspräst **Tomas Wettermark**, i Pilgrimscentrum.

Lörd 18 november kl 15.00

"Änglarnas röster. Om klockringning" komminister **Hans Merseburg**, i Församlingshemmet. Avgift icke medlem 50:-.

Lörd 27 januari kl 15.00

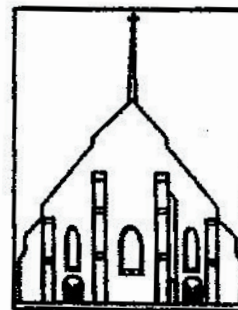
Huvudjungfrur och martyrer - några kvinnliga helgon i Klosterkyrkan, konstvetare **Agneta Wolff**, i Klosterkyrkan. Avgift icke medlem 50:-.

Föreläsningarna sker i samarbete med Sensus

KLOSTERKYRKANS VÄNNER

Styrelse Ordförande Julia Sigurdson, vice ordförande Gunilla Sjösten, sekreterare Lars Elmér, övriga ledamöter Ewa Lund, Elisabeth Vahlquist och Agneta Wolff. Adjungerad kassaförvaltare Christina Stroh-Ohlsson. Församlingsrådets representant Maj-Lis Wigren. Församlingens representant Torbjörn Ahlund
Medlemsavgift 100:- för enskild medlem, 150:- för hushåll. Avgiften sättes in på **bankgiro 239-4161**
Adress Klosterkyrkans Vänner, Pastorsexpeditionen, Box 177, 592 24 Vadstena
eller ewa.lund@svenskakyrkan.se och http://www.svenskakyrkan.se/vadstena/klosterkyrkans_vanner

Foto och grafisk form Julia Sigurdson - Forlagshuset.se sponsrar tryckningen av medlemsbladet.

Klosterkyrkans Vänner

Kära vänner! Vad vet vi egentligen om alla klosterkyrkans HELGON? Allvarligt blickar de ned på oss från sina platser i altarskåpen, på väggarna eller stående på något altare. De är avskavda eller träreana och har ofta avslagna händer och armar. De ser skamfilade och medfarna ut och det är för det mesta inte mycket som avslöjar den prakt de utstrålat för länge sedan. Lysande av dyrbara färger - rött och blått - med rikligt med guld i glador och som bakgrund.

Idag går vi förbi dem. Lite ointresserat hör vi att den eller den skulpturen föreställer Anna, Martin eller Barbara. Det säger oss inte så mycket och det kan vara svårt att förstå att dessa figurer en gång representerade personer som var lika välkända för den dåtida betraktaren som en popstjärna, en seriefigur eller en TV- personlighet är för oss idag.

I vår kyrka finns många fantastiska skulpturer av helgon. Bland dem många kvinnliga helgon med spännande legender knutna till sig. Är det kanske dags att släppa fram dem i ljuset? *AW*

Sankta Katarina av Alexandria. Hon trampar på sin baneman - den romerske kejsaren. I handen har hon troligen hållit ett taggforsett hjul - hennes tortyrredskap och det attribut hon vanligen bär.

Vänföreningens program sommaren 2017

Askaplatån sedd från väster.

Askahögen som blev ett platåhus

Den 11 juli samlades ett 30-tal personer i eftermiddagssolen på den stora högen (platån) i Aska by. Julia Sigurdson berättade om traktens storhetstid under järnåldern och de rika gravfynd som gjorts i närheten. Hon fortsatte med att beskriva den nya georadartekniken som lett till en omvärdering av "högen". Sune Zachrisson tog vid och redogjorde för det som visat sig vara ett platåhus, en vikingahall. Man menar nu att en lokal rik makthavare på 700-800-talet har låtit höja en äldre gravhög med flera meter och uppföra ett s.k. platåhus på 14 x 47 meter med beräknad inre takhöjd av 10-12 meter. Byggherren måste ha haft närmast kunglig makt över västra, kanske hela, Östergötland. Rester av liknande spår efter långhus, fast något mindre, har också hittats i Gamla Uppsala och även i FornSigtuna och i Lejre på Själland, Danmark. Sune framförde en hypotes att Birger Jarls beslut att bygga ett exceptionellt stort palats i Vadstena kan ha inspirerats av muntliga traditioner om Askahuset. *LE*

Sommaren har också bjudit på flera välbesökta vandringar i klosterområdets 800-åriga trädgårdar, med Gunilla Sjösten som ciceron.

Första söndagen i juli bjöd Elisabeth Vahlquist och Majlis Wigren ett 40-tal personer på kyrkkaffe med tillhörande läckerheter. *JS*

Askaplatån sedd från öster.

Birgittas uppenbarelser på fornsvenska

I mitten av 1800-talet gav Gustav Edvard Klemming ut Birgittas uppenbarelser på fornsvenska i Svenska forn-skriftsällskapets Serie 1, Svenska skrifter 14:1-5. Under 1900-talet har hennes uppenbarelser publicerats på latin och på nusvenska. I projektet *Heliga Birgittas texter på fornsvenska* skall samtliga Birgittas texter på fornsvenska publiceras.

De utkommer både i tryckta kritiska editioner och i digital form. Samtliga är avskrif-ter direkt från de medeltida dokumenten. Hittills har tre delar publicerats och omfattar således bok 1, 2 och 3. Varje uppenbarelse är försedd med en utförlig sammanfattning av innehållet.

Utgivare är "Sällskapet Runica et Mediævalia" som främ-jar forskning om runor och medeltidens språk, kultur och samhällsliv. *JS*

Heliga Birgittas texter på fornsvenska

Birgittas Uppenbarelser. Bok 1

Utg. Roger Andersson

Heliga Birgittas texter på fornsvenska

Birgittas Uppenbarelser. Bok 2

Utg. Roger Andersson

Heliga Birgittas texter på fornsvenska

Birgittas Uppenbarelser. Bok 3

Utg. Roger Andersson